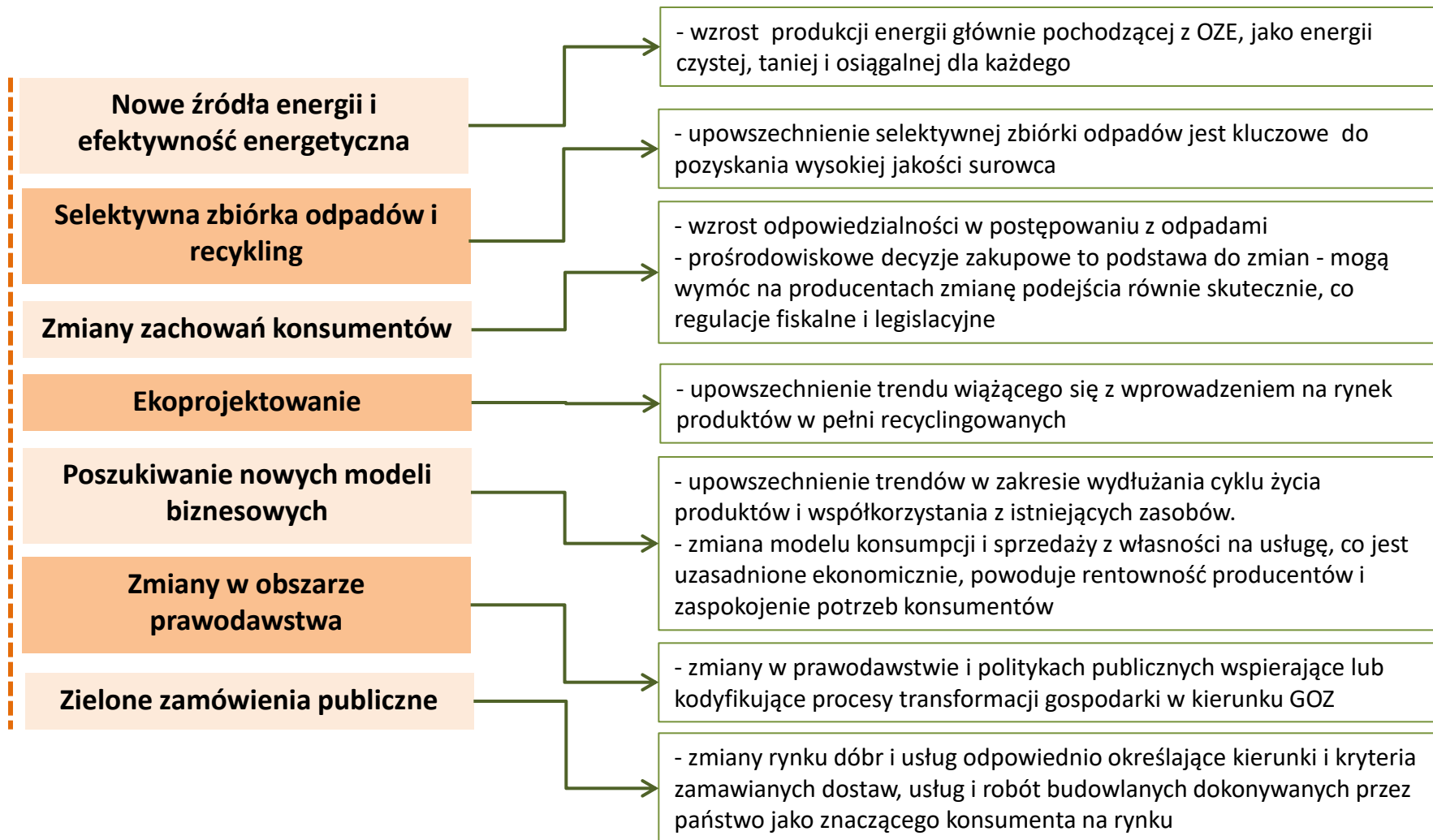

Ocena zapotrzebowania na wsparcie przedsiębiorstw w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym (circular economy)

Główny cel badania	✓ Ocena podaży i popytu na rozwiązania gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)
Termin badania	maj – grudzień 2020 r.
Zlecający badanie	IP POPW (PARP)

Trendy w zakresie GOZ

Uwarunkowania wdrażania GOZ

długofalowość inwestycji – w przypadku inwestycji w zakresie GOZ na korzyści biznesowe trzeba czekać; na dłuższy okres oczekiwania na zwrot z inwestycji, co do zasady, mogą pozwolić sobie firmy większe - w lepszej kondycji ekonomicznej

luki kompetencyjne - przestawienie modelu biznesowego na GOZ wymaga wysoko wykwalifikowanej kadry; braki w tym zakresie blokują idee GOZ zarówno na etapie inicjowania, jak i wprowadzania nowych modeli biznesowych

niska świadomość uczestników rynku - przedsiębiorcy są świadomi oddziaływania na środowisko, jednak w niewystarczającym stopniu podejmują działania ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko

uwarunkowania prawne - problemem jest rozproszenie regulacji dotyczących GOZ w wielu aktach normatywnych; kwestie prawne można uznać za najskuteczniejsze stymulanty wprowadzania rozwiązań GOZ

Uwarunkowania dla Polski Wschodniej

Co do zasady, na obszar Polski Wschodniej (PW) oddziałują podobne uwarunkowania jak w innych rejonach kraju...

W wyniku badania zaproponowano **nowy typ działania w ramach Funduszy dla Polski Wschodniej**, który jest jednocześnie szansą i wyzwaniem dla przedsiębiorstw z makroregionu. Powinien on uwzględniać występujące w makroregionie specyficzne uwarunkowania GOZ związane z jego strukturą i charakterystyką gospodarczą Polski Wschodniej tj.:

mniejsza skala działalności dużych przedsiębiorstw (pod względem wielkości zatrudnienia i ich przychodów)

ponadprzeciętny udział firm związanych z rolnictwem, budownictwem, transportem i logistyką oraz firm usługowych

nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach przemysłowych PW na jednego mieszkańca, **należą do najniższych w Polsce**

procesy depopulacyjne ograniczające dostępność kapitału ludzkiego oraz zasobów finansowych

ponadprzeciętna **dynamika wzrostu produkcji i wykorzystania energii elektrycznej z OZE**

Wsparcie w ramach Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej (FEPW)

W związku z uwarunkowaniami dla Polski Wschodniej działanie w ramach FEPW powinno obejmować kompleksowe wsparcie finansowe MSP, składające się z części:

doradczej: audyt działalności przedsiębiorstw z propozycją nowych rozwiązań oraz wsparcie doradcze we wdrażaniu wybranych rozwiązań (zarówno infrastrukturalnych: wymiana/wdrożenie nowej infrastruktury jak również związanych z wdrażaniem modeli biznesowych (np. product as a service, sharing).

inwestycyjnej: na zakup i wdrażanie rozwiązań GOZ: związanych z wdrażaniem modelu biznesowego zgodnego z GOZ, który przyczyniać się będzie do ograniczania zużycia energii bądź ograniczania zużycia zasobów/wytwarzania odpadów (np. fotowoltaika, pompy ciepła, oświetlenie energooszczędne, systemy zarządzania energią, systemy umożliwiające wirtualizację procesów).

Rekomendowane jest także uwzględnienie w FEPW **dwóch dodatkowych specyficznych elementów wsparcia:**

- pobudzanie start-upów do tworzenia nowych rozwiązań w zakresie GOZ,
- wsparcie sieci współpracy przedsiębiorstw (symbioza przemysłowa) poprzez zakup współdzielonej infrastruktury przyczyniającej się do ograniczania zużycia energii lub zasobów/wytwarzania odpadów (w tym uzupełnianie brakujących elementów łańcucha dostaw/cykladu produkcyjnego - np. projekty polegające na uzdatnianiu odpadów jednego przedsiębiorstwa na potrzeby ich wykorzystania przez drugie przedsiębiorstwo).

Rekomendacje ogólne

Działania w przyszłej perspektywie powinny być ukierunkowane na eliminowanie podstawowych barier: **niskiej świadomości uczestników rynku, luki kompetencyjnej oraz wyzwań dotyczących finansowania wdrożeń**

- 1 Należy przeprowadzić kampanię informacyjno-promocyjną skierowaną do różnych uczestników rynku w zakresie ich wpływu na środowisko naturalne oraz zachęcającą do postaw prośrodowiskowych (konsumenci) i działalności cyrkularnej (przedsiębiorcy)
- 2 Należy opracować platformę internetową zawierającą przykłady istniejących w ramach GOZ rozwiązań oraz korzyści wynikających z ich wdrożeń dla przedsiębiorstw
- 3 Należy stworzyć działanie umożliwiające pokrycie części kosztów doradztwa w zakresie wdrażania rozwiązań zgodnych z GOZ oraz korygowania (bądź opracowania na nowo) modeli biznesowych dla działalności przedsiębiorstw włączającej elementy GOZ
- 4 Należy stworzyć program edukacyjny podnoszący kompetencje kadry zarządzającej MSP (właścicieli przedsiębiorstw, członków zarządu, dyrektorów, inwestorów) w zakresie tworzenia, rozwijania oraz wdrażania innowacji zgodnych z GOZ
- 5 Należy stworzyć działanie umożliwiające wsparcie finansowe MSP w zakupie i wdrażaniu rozwiązań GOZ
- 6 Należy stymulować podaż nowych rozwiązań w zakresie GOZ poprzez stworzenie działania pobudzającego aktywność start-upów w tym zakresie
- 7 Należy stymulować podaż nowych rozwiązań w zakresie GOZ poprzez promowanie oraz nagradzanie nowych i innowacyjnych rozwiązań wytwarzanych na rynku krajowym
- 8 Należy stworzyć działanie stymulujące powstawanie i rozwój sieci współpracy przedsiębiorstw opartych na symbiozie przemysłowej
- 9 Należy stworzyć działanie stymulujące przenoszenie na teren PW lub zakładanie nowych przedsiębiorstw przemysłowych na terenie PW wykorzystujących w procesie produkcyjnym odpady wytwarzane na terenie PW ,w tym np. odpady z produkcji rolnej)
- 10 Należy stworzyć działanie wspierające powstawanie i rozwój na terenie PW centrów obsługi/ usług wspólnych opartych na zdalnym co-workingu
- 11 Należy systematycznie zwiększać poziom wykorzystania szczegółowych kryteriów środowiskowych dla zielonych zamówień publicznych opracowanych przez Komisję Europejską
- 12 Należy stworzyć działanie promujące rzemiosło i wspierające rozwój mikro- i małych przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie naprawy produktów.